

Oude kassen weer als nieuw

Sinds november 2004 is de restauratie van het bijna 100 jaar oude, historische kassencomplex in de Oude Hortus in volle gang.

De kassen zijn in 1907 gebouwd ter vervanging van de 19e-eeuwse plantenkassen. De oudere kassen hadden een geheel ander ontwerp en vielen vooral op door het licht gebogen, spits toelopende dak. In bouwstijl en gebruik van materiaal is het huidige kassencomplex een mooi voorbeeld van vroeg 20e-eeuws bouwen. Het complex bestaat uit vijf langgerekte ruimtes: twee grote centrale kasruimtes met aan de westzijde één kleinere en aan de oostzijde twee kleinere kassen. Aan de noordzijde zijn de kassen door een dwarse corridor met elkaar verbonden. Het valt op dat in vooraanzicht, vanuit de Oude Hortus gezien, de gevel van het complex asymmetrisch is. Dit gevelontwerp past in de rationele bouwstijl die in het begin van de 20e eeuw veel werd toegepast in de architectuur van huizen en gebouwen die de status van de eigenaar moesten uitdrukken. Oorspronkelijk was de top van de gevel afgewerkt met een houten palmset, maar die is in de loop der jaren helaas verloren gegaan. Op een gemetselde onderbouw, waarin geëmailleerde stenen zijn verwerkt en waarin de voegen met een strakke kapvoeg zijn afgewerkt, staat een uit teakhout en ijzer bestaande opbouw. Het teakhouten buitenwerk van de twee centrale kassen wordt gedragen door een robuuste constructie van met klinknagels aan elkaar bevestigde ijzeren spanten. Een dergelijke constructie werd in die tijd vaker toegepast in functionele, industriële gebouwen. In de jaren 30 werden de kassen aangepast aan nieuwe onderzoeks- en onderwijsseisen. Zo werd er in de centrale kas een tussenpui

geplaatst. Nog weer later werden er veranderingen aangebracht in de gevelindeling. Na WOII werden het oorspronkelijk donkere teakhout en het ijzerwerk lichtgroen geschilderd. In de jaren 70 zijn de drie kleinere kassen aan weerszijden van de grote centrale kassen vervangen door een standaard type "Venlokas". De houten glasroeden van de overige daken werden vervangen door aluminium roeden. Het gehele kassencomplex werd wit geschilderd.

Bij de restauratie wordt uitgegaan van het oorspronkelijke ontwerp. Uit historisch onderzoek zijn de oorspronkelijke kleuren naar voren gekomen. Het houtwerk wordt naar aanleiding daarvan roodbruin geschilderd, het ijzeren binnenwerk wordt blauwgroen. De twee achterste (oostelijke) 'Venlokassen' worden niet als storend ervaren en blijven intact. De voorste (westelijke) kas wordt echter vervangen door een teakhouten kas naar oorspronkelijk ontwerp. De glasroeden blijven van aluminium. Al het aangetaste houtwerk wordt met origineel teakhout (van gecertificeerde plantages) aangeheeld en de door betonrot beschadigde kweekbakken worden compleet gerestaureerd en indien nodig vervangen.

De kassen waren, vooral door de bouwvallige staat, al jaren niet meer toegankelijk voor het publiek. Maar in het voorjaar van 2006 zullen ze eindelijk weer te bewonderen zijn.